

УДК 9 (Укр)

Василюк Ю. – ст. гр. ПФ-11

*Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя*

## **УКРАЇНА ТА УКРАЇНЦІ НА МІЖНАРОДНИХ КІНОФЕСТИВАЛЯХ**

Науковий керівник: к.і.н., доцент Щигельська Г. О.

Vasyliuk Y.

*Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University*

## **UKRAINE AND UKRAINIANS AT INTERNATIONAL FILM FESTIVALS**

Supervisor: Ph. D, Associate Professor Shchyhelska H. O.

Ключові слова: Україна, міжнародні кінофестивали.

Keywords: Ukraine, international film festivals.

Протягом своєї більш ніж столітньої історії українське кіномистецтво переживало періоди злетів і періоди затишшя. У середині 1990-х років розвинулася криза – як у кіновиробництві, так і в кінопрокаті. Її спричинили технічна відсталість вітчизняної кіногалузії, брак інвестицій, значне скорочення бюджетного фінансування кіновиробництва, падіння доходів кінопрокату і закриття сотень кінотеатрів. Однак, в останнє десятиліття ситуація в даній сфері суттєво покращилася. Збільшення фінансування упродовж кількох останніх років та традиційна для розвитку української культури меценатська діяльність посприяли тому, що низка українських фільмів здобула нагороди на престижних міжнародних кінофестивалях.

Зокрема, у 2009 р. документальна повнометражна стрічка Сергія Буковського «Живі» збрала низку нагород на відомих міжнародних кінофестивалях: «Гран-прі Женева – 2009» Міжнародного форуму Medias у Швейцарії, «Срібний абрикос» Єреванського МКФ, спеціальний приз журі фестивалю арт-хаузного кіно у Батумі. Цей фільм було включено в офіційну програму кількох міжнародних кінофестивалів: у Нью-Йорку, Лодзі, Стамбулі. У 2011 р. на Канському фестивалі 15-хвилинний фільм української режисерки Марини Вроди «Крос», створений у копродукції із французькими кінематографістами, переміг у конкурсі короткометражних фільмів. Повнометражний фільм Єви Нейман «Будинок із башточкою» у 2012 р. отримав головний приз конкурсної програми форуму «Зі Сходу на Захід», що відбувався у рамках Міжнародного кінофестивалю у Карлових Варах, а також спеціальний приз Батумського міжнародного кінофестивалю. Документальна стрічка Мирослава Слабошпицького «Ядерні відходи» 2012 р. отримала «Срібного леопарда» на кінофестивалі у Локарно, а 2013 р. ця стрічка здобула «Золоту медаль». Історична драма «Хайтарма» Ахтема Сейтаблаєва вийшла в український прокат у 2013 р., а в 2014-му отримала два призи на Міжнародному фестивалі Kinema в Італії – за найкращу режисуру і за найкращий фільм, а також російську кінопремію «Ніка» в номінації «Найкращий фільм країн СНД і Балтії». У 2013 р. повнометражна документальна стрічка Юрія Речинського про безпритульних «Хворісукалюди» перемогла у номінації «Найкращий документальний фільм» 19-го кінофестивалю у Сараєво, а у 2014-му її визнано найкращою на фестивалі європейського незалежного кіно в Парижі. 2014 р. фільм Мирослава Слабошпицького «Плем'я» зібрав низку нагород відомих кінофестивалів: Гран-прі Каннського тижня критики, Гран-прі фестивалю ім. Андрія

Тарковського «Дзеркало», Гран-прі сербського фестивалю Паліч, приз фестивалю «Золотий Абрикос» у Єревані. «Плем'я» визнано найкращим повнометражним фільмом Міжнародного Міланського кінофестивалю та найкращим дебютом кінофестивалю у Лондоні [1]. Кінокартина «Жива ватра» режисера Остапа Костюка отримала приз за найкращу операторську роботу на американському конкурсі Salem Film Fest 2016. А документальний фільм Анастасії Харченко «Бекендор» здобув головну нагороду в номінації «Фільми про охорону природи/навколишнього середовища/дикої природи» на Міжнародному кінофестивалі в Бангладеш – CreActive International Open Film.

Роксі Топорович, американська режисерка українського походження, виграла престижну кінопремію США у категорії «жінка-режисер у центрі уваги». На премію був представлений її фільм «Julia Blu». У ній описувалася романтична історія волонтерки з Західної України та військового АТО з посттравматичним синдромом зі Східної України.

У конкурсі ювілейного 70-го міжнародного кінофестивалю в Локарно (Швейцарія) у 2017 р. брало участь відразу два українські фільми - короткометражна стрічка Павла Острикова «Випуск-97» і українсько-італійська стрічка режисера Андреа Маньяні «Ізі». Обидва фільми отримали нагороди. «Це неймовірно насичений українськими прем'єрами на міжнародних кінофестивалях рік. Третій фестиваль поспіль включає по дві українські стрічки в конкурс – Канни, Карлові Вари і ось тепер Локарно. І це все фестивалі групи А – тобто найпрестижніші, перебірливі. Мій фонд останні 5 років займається просуванням українського кіно за кордоном, і мені особливо приємно бачити перші результати цієї роботи. Я завжди кажу – у нас надзвичайно талановитий народ. У нас неймовірно талановиті режисери, актори, оператори. І призи, які вони отримують на світових кінофестивалях – яскраве тому підтвердження», – зазначив меценат Ігор Янковський [2].

Також престижну премію у сфері кіно отримав Євген Афінеєвський – кінорежисер, котрий, не є українцем за походженням, зумів показати світові Україну через документальний фільм про протистояння на Майдані – «Зима у вогні», що отримав номінацію на премію «Оскар». Така номінація, у сфері кінонагород, є першою в історії України.

Таким чином, можна стверджувати, що сучасне українське кіно вже здобуло хорошу репутацію й збирає нагороди міжнародних кінофестивалів. У галузі українського кінематографу діє низка режисерів та акторів, які за допомогою художніх засобів розкривають неймовірні образи в своїх стрічках. Однак, для того, щоб краще і повніше представляти українське кіномистецтво в світі необхідним є відповідне фінансування, ефективна реклама, широкий прокат в Україні та просування за кордоном.

#### Список використаної літератури:

1. Гончаренко Н. Присутність сучасного українського кіномистецтва у світі [Електронний ресурс]. – Режим доступу : file:///C:/Users/User/Desktop/Doc/%D0%A1%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%84%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BD%D1%86%D1%96%D1%8F/2018/%D0%92%D0%B0%D1%81%D0%B8%D0%BB%D1%8E%D0%BA%20%D0%AE%D0%BB%D1%96%D1%8F/Ukralm\_2014\_17\_60.pdf

Українські фільми отримали нагороди на кінофестивалі в Локарно [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://ua.korrespondent.net/showbiz/3877263-ukrainski-filmy-otrymaly-nahorody-na-kinofestyvali-v-lokarno>